

ЛИСТИ З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

(Писані секретарем Першої Канад-Української Аграрної Групи до Укр. Роб. Дому в Вінніпегу.)

Мигаєво, Україна, 18. серпня 1922 р.
Дорогі Товариші!
Як Вам відомо, наша група, як частина свідомих робітників, опустила демократичну Канаду і поїхала в державу пролетарської диктатури, і Вам тепер відомо вже, де ми знаходимося.

Нива для праці тут широка, але багато праці треба виконати, щоб вона видала гарні плоди. Початки вже зроблені, а коли є початки, то решта роботи піде шквирним кроком. В нашій групі приїхало сюди всього 42 особи, а се значить крапля дощу в море. Ми можемо тут багато зробити, однак нас є замало.

В короткі часі думаємо організувати школу грамоти для дітей, змоємо — школу для дорослих, як також школу навчання механіки. Доколичні наші сусіди вже допитують ся, коли розпочинає ся сї школа, а у нас бракує сил. Великий шмат землі і безнастанна праця кола неї не дає нам спромози взятись за иншу роботу: куди їм гляти, всюди треба робочих рук, треба сили, треба моральної і матеріяльної. І ми на останній нашій збірці рішили написати лист до Вас, товариші, в справі доповіді нашої групи.

Вам, товариші, відомо, як якими підставами і з якою ціллю ми виїхали на Радянську Україну і сих принципів ми придержуєм ся. Ми можемо навіть зробити більше як ми думали, тільки бракує сил. І ми рішили повідомити товаришів в Канаді, щоб вони по своїй охоті могли організувати групу від 20 до 50 людей і прийти сюди і приділити ся до нашої групи для спільної праці. Було б пожаданіше, щоб приїхали такі товариші, котрі могли б провадити культурно-просвітнє, садівництво, управління виноградом, розводити птицю і т. и., бо тут трудно таких людей дістати.

Товариші! Коли отримаєте сего листа, то сейчас беріть ся за роботу. Час короткий, а праця багато. Проголосите сега листа в часоспіві, дайте знати товаришам про нашу потребу і нашу ціль. Після наших візівок тепер буде декілька їхати, як нам їхало ся. У нас головні бракує машин. І коли хто з вас, товариші, має охоту їхати на Радянську Україну і приділити ся до нашої комуні, а також маєте готівку на покриття подорожі і на закупню се декілька машин, то сейчас готуйте ся в дорогу. Всі інформації отримаєте в Вінніпегу. А коли домовите ся, то сейчас пишіть до корабельних агенцій, або до центрального бюро і пишіть за кораблем до Одеси. А до Одеси ми відідемо вам на зустріч. Через Одесу їхати багато легше і вигідніше, чим через інші портові міста, тому що оминете всі труднощі залізничної транспортації з огляду на її тяжкий стан і уникнете перегрузки. Ми перекладавали свої машини аж чотири рази: в Лїбаві, Рязді, Москві і на місці. А еси їхати через Одесу, то буде тільки одна перегрузка в Одесі.

Тож се раз повторюємо: нам потрібні машини, скот, і нам треба більше сил. Боятися тут нема чого. Тут все йде до ліпшого, все виробляється поступовно, бо нараз годі все зробити.

Група, коли організується, мусить вестись в той самий спосіб, що й наша: повинна мати два секретарі і касієра, всі дві групи повинні знаходитись в одній касі, бо по сумі грошей можна буде знати, яку скількість машин можна буде закупити, а яку суму привезти сюди готівкою для закуплю са і піднесення господарки. Ми думаємо вже якийсь час розпочати будову величавого будинку для мешкання, а на весну треба будувати школу, приміщене для сходін і представити, одним словом перед нами багато праці.

Подаємо тут спис машин, яких нам кочче потрібно.
(Тут є поданий довгий список машин і сільсько-господарських знарядів, які додатково група мала-б закупити.)
У нас все йде гаразд, всі здорові і веселі, по праці декілька товаришів грають на гітарах, мандолинах, на скрипці і на піанно. Житє йде несоріше, хоч початки завжди трудні і тяжкі.

Кінчу і здоровляю
І. Н. Николайчук,
секретар Групи.

муна. Много разів т. Романюк їздив делегатом від нашої комуні в губерніальне місто Одесу, до повіту і волости. Перед своєю смертю т. Романюк їздив як делегат до Харкова обороняти інтереси нашої комуні і повертаючи з Харкова, спізнив ся до пасажирського потягу, а щоб бути на час в Одесі, де також мав справу, сів на товарний потяг і в нїм заступив ся. По приїзді до дому, він заболів. Він дав звіт зі своєї роботи, як також розказав про свою подорож і, передежавши в постелі тиждень, скінчив жите.

ЗЕМЕЛЬНІ РЕФОРМИ В БУРЖУАЗНИХ КРАЯХ.

В історії середньо-європейських країн можна побачити сьогоднішнє відношення до земельних реформ. В Чехословаччині, в Румунії, в Угорщині і в Польщі реформ тепер правительств над земельними реформами.

Сей плян, створити серед класово-свідомого пролетаріату середню верству, не владє ся румунським боярам так само, як не владє ся угорським магнатам і польським шляхти, власне через їх захланність та жадобу вислизку.

В Польщі із земельної реформи зроблено навіть обман: сільським бідакам обіщано землю, щоб оборонити лїтфонді перед російськими червоноармійцями, а коли Польща побідила, то оборонців виклинуло за пїлі. Польські діди і шляхтичі хочуть тепер земельну реформу в той спосіб, щоб запрянути безземельних селян Франції на роботу при відбудові і т. д. і жунуть їх у Східну Галичину на нову війну з українським селянством. До цього провадять "колонізація".

В Угорщині фєвдальне панство при допомозі військової диктатури знова привернуло своє необмежене панованє. Тут вже нема й мови про якийсь поділ нечеснимимі попірським та трафікським посілостям і 1,130,000 селянських бідаків мусить жити тільки за допомогою жєбарської платї.

Трохи инакше стоїть справа із земельною реформою в Чехословаччині. Тут розділено до тепер 2,300,000 гектарів великої посілості; по останним пїлям, маєт ся се на протяжі трох лїт розділити дальших пів мїліона гектарів. При сїм розділі землі чеські капіталїсти намагають ся раціоналізувати своє національне панованє та заостриати національну незгоду. В сїй незгоді криють ся класові противнєства. От і тому саме в Чехох розділюють посілості головнїмїмїньськими великими власникам. Дрїбнїшимїм маетками надїляють ся чеські легїонерї, які між німєцьким і словаським населєнем мали би творити голїовну підпору чеського капїталу.

Але і що-ж зрештою пінуть ся дрїбнєвкі власники робити з набутимимі клантами? Вони-ж не мають ані притулку, ані інвентаря, а щоб побудувати яку хатину або стайню, потрібні яких 100,000 корон, а єє сума! І яку продукцію заповідать країни отсі дрїбноземельні власники, без господарського приладя, худоби, помешкань і т. д.?

Капіталїсти запалюють і роздувають національну ворожнєчу, тим самим псують і спромозгу виживденя краю. Вони намагають ся земельною реформою притиснути промисловий пролетаріат до стїни, а тим самим творять самі собі новогосильного ворога. — Класу селян без засобів продукції, без приладя.

Буржуазні земельні реформи мусять отже впасти! Вони мусять невдати ся і тому, що вислизувачи часті безземельного селянського бідака взагалї жадного ґрунту дати не хочуть. Вони хочуть тільки самї зробити добрий-інтерєс, а в найкращому разі знайти собі якусь помічник-поштуркача в класовій боротьбі.

РОБІТНИКИ СПІШАТЬ НА ПОМІЧ "У. Р. ВІСТЯМ"

Дромгеелер, Алта.

На заклик т. А. Шидловського з Едмонтону складало \$5.00 на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістий" і визнаю зложити таку суму слїдуючих товаришів:

В Дромгеелер, Алта.: І. Семюток, Н. Кузика, М. Висоцького, І. Семютюка, М. Беркошу, І. Бурку, Гр. Тїшера, П. Павлюка.

В Беверлей, Алта.: Д. Семютюка, Н. Андруська, і Ан. Андруська.

В Торонто, Алта.: Гр. Федорюка.

В Глаквест, Алта.: І. Стратїчука і М. Терєнтука.

Ю. Никифорука.

Дромгеелер, Алта.

На поклик т. А. Войтишина з Дромгеелер, Алта. складало \$5.00 на пресовий фонд "У. Р. В." і \$2.00 на передплату. Так само закликаю до зложеня такої самої суми слїдуючих товаришів:

В Лєтбридж, Алта.: Л. Войнаровича, Е. Формоса, Д. Формоса.

В Вермілїон, Алта.: І. Галіка, М. Хмїляра, В. Терєса.

В Ленук, Алта.: Н. Храпка, А. Бука, Г. Меруняка.

В Вінніпег, Ман.: Д. Драганька, М. Степика.

В Вейн, Алта.: В. Чиплика, В. Міцка, Н. Кобилку.

Товариші! Всі як один поспішіть з фондом для нашої доробїтї часоспів "У.Р.В.", бо лише вона одна з укр. газет бореть ся за наші робїтничі і фармерські інтерєси проти капїталу.

"Нехай жинуть "Укр. Роб. Вістий"!

В Драганьку.

Тейбер, Алта.

На зазив т. Н. Митрука складало на пресовий фонд "У.Р.В." \$5.00 і закликаю зложити таку суму слїдуючих товаришів:

В Тейлортон, Саск.: Н. Бачинського і П. Рогатина.

В Лєтбридж, Алта.: т-ку П. Волк. Також пригадую товаришам, котрі були разом зі мною викликані, що повинні поспішити ся і сповнитий свій обовязок.

В Бачинський.

Бєлво, Алта.

На поклик т. П. Рошка складало \$5.00 на пресовий фонд "У.Р.В.", \$4.00 на передплату і \$2.50 на "Г. П."

Рівночасно звертаю ся до товаришів Н. Стефанця в Венкувер і Г. Рушаковського в Огтеррі, щоб вони, замість віддавати менї, зложили по \$10.00 на пресовий фонд нашої часоспів. Я вірю, що товариші сповнять мое бажанє і тим поможуть газеті і-задоволять мене і самих себе за що з мєрїм дякую. Так само закликаю всіх товаришів з Бєлво, щоб поспішили з помознєю нашої прєсї.

П. Стєльмахович.

Кїчєнер, Онт.

На поклик т. С. Бабїя і Т. Бойчука складало \$5.00 на пресовий фонд "У.Р.В.", \$4.00 на передплату і \$1.00 на пресовий фонд "Голос Праї".

Скорше не мїг прийти з помознєю, бо був без праї. Тепер ставши тільки працювати так і поставив собі першим моїм завданєм помочи свій газетї, бо знаю, що робїтнича газета для класово свїдомого робїтника є так само необхідна, як їда і воздух для життя людини.

Закликаю зложити на прес. фонд нашої часоспів по \$5.00 слїдуючих товаришів:

В Монреал, Кве.: Н. Чорног, М. Мокрицького.

В Генїя, Саск.: П. Спасюка.

П. Бойчук.

Роснед, Онт.

На Ваш поклик, товаришу редактор, складало \$5.00 на пресовий фонд "У.Р.В.". Не викликаю нікого, бо не маю знати комих товаришів.

Едмонтон, Алта.

Товариші! Час прийшов, що ми, робїтничї, не можемо байдужо відноситись до організаційної праї і до нашого органу "Укр. Роб. Вістий". Ми знаємо; бо переконались на ділі, яке становище займає і займають "Укр. Роб. Вістий" до робїтничї і робїтників і тому то нашим обовязком є помочи в їх критично-фінансовім положєню. Нашим обовязком є слїдити за організаційним рухом, слїдити за своєю пролетарською прєсою.

На зазив т. А. Шидловського складало \$2.50 на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістий" і закликаю зложити на сю цїль по \$2.50 товаришок:

В Едмонтон, Алта.: Марїю Шевчук, Параню Пантелюк, Марїю Сливку.

В Вєргєвія, Алта.: Анну Кїрилюк (Васїля) і товаришу Кїрилюку (Николаєву).

Евдокїя Юрківна.

Дромгеелер, Алта.

На поклик т. А. Войтишина складало \$2.50 на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістий". Кожда свїдома товаришка і товариш не повинні забувати за нашу прєсу, бо прєса се є той лїк, що нам отвирєє очї, щоб ми могли дивитись на сїй свїт, яким він в дїйсности є, а не так як нам всілякі дурїсїві представляють. Читаючи "Укр. Роб. Вістий" я довідуюсь про те, чого в инших часоспївах нема, бо вони не наші а ворожї нам. Тож до праї товаришів і товаришів, хай наші "Укр. Роб. Вістий" стануть денником і тоді ми зможемо ше більше навчитись.

Такасао закликаю слїдуючих товаришок зложити по \$2.50 на нашу часоспів:

В Дромгеелер, Алта.: Еїрину Пєвєрєвську, Анну Бурк, Елену Скрїпнїчуку, Сїмїгїн, Катєріну Пожарнюк, Настю Будзік, Анну Нїзкогуз і товаришів, щоб зложили по \$5.00: Нїколу Вїнника, Д. Мїчоту, Тїмаша, Лєвїцького, Лїсїда Грегорїйчука, Аїгєла, Стефана Пїдборачинського, Лазара Кобїлєку, Н. Кобєву, Осїпа Остайфїчука, Вїкїлічу, Сїдора Ілїю Павєла і Грїцка Галана.

В Вермілїон, Алта.: Елену Драганюк, Ганку Захарку, Юстїну Богєру, Параньку Хмїляра, Марїю Балаз, Елену Кобєву, Ольгу Хмїляр. Всїх сїх товаришок закликаю зложити по \$2.50.

Марїя Ваїцко.

Вїннїпег, Ман.

Бачучи прикре матеріальне положєнє "Укр. Роб. Вістий" складало на пресовий фонд \$2.00 і закликаю зложити на сю цїль по \$2.00 слїдуючих товаришок: В. Кїзаня, К. Кваснїчу, Н. Равлюка, І. Макара, М. Еленюка, Г. Проданюка, В. Палїчука, А. Ватаманюка.

В Кенмор, Алта.: Г. Лакусту, І. Рудого, Г. Серєду, М. Николайчука.

В Москов, Саск.: М. Кїрилюка.

В Форт-Кю-Апєл, Саск.: Спїрїдона Івасюка.

Васїля Скєгар.

Гарлєй, Алта.

З прїчини, що я не дістає ше платї, посїлаю на пресовий фонд "У.Р.В." лїше \$2.00 і закликаю зложити на сю цїль по \$2.00 слїдуючих товаришів:

В Нордєл, Алта.: К. Гїатїшїна, В. Кїзаня, К. Кваснїчу, Н. Равлюка, І. Макара, М. Еленюка, Г. Проданюка, В. Палїчука, А. Ватаманюка.

В Кенмор, Алта.: Г. Лакусту, І. Рудого, Г. Серєду, М. Николайчука.

В Москов, Саск.: М. Кїрилюка.

В Форт-Кю-Апєл, Саск.: Спїрїдона Івасюка.

Васїля Скєгар.

Барада, Нєб., 3. Д.

Посїлаю нашї часоспїв \$5.00. Я бажав зї широкого сєрця помочи робїтничї справї, а тут нема спромози, бо нема добра кола мене. Сєго року все збїжє згорїло від спекї так, що й половини збору не вернеть ся. Рєнт не танє, богачї забрали все в свої руки і держать цїну рєнту. Сам не знаю де чїку дожити.

Стефан Фїшук.

Осакван, Онт.

Прочтавши вїстку про критичне фїнансовє положєнє "Укр. Роб. Вістий", я не жду на поклик, але спїшу сейчас з помознєю і посїлаю \$5.00 на пресовий фонд.

Д. Івах.

Нїагара Фолс, Онт.

Задучаю почтовий переказ на \$7.50, з котрих \$5.00 прєзого фонду на "У.Р.В.", а \$2.50 річної передплати на "Голос Праї".

Взиваю жєдїх товаришів, щоб не ждали поки їх хтось викличє, а щоб сейчас же спїшили з помознєю "Укр. Роб. Вістий", так як їм ся помїч тепер потрібна.

Кїчєнер, Онт.

На поклик т. Т. Бойчука і П. Дмитрїшина складало на пресовий фонд "У.Р.В." \$5.00 і закликаю зложити таку суму слїдуючих товаришів:

В Кокрєтон, Па.: А. Т. Боднєра.

В Сєїнт-Джон-Н.-С.: Нїк. Біліка.

В Вєланд, Онт.: П. Федїва. Товариші! Як ми свїдомі робїтничї і розумїємо значнє робїтничї прєсї, то мусимо піддєржати її не лїше словом, але й дїлом. Робїтнича прєса се найліпша медицина, яка вилїчує рани на тілї робїтництва в капїталїстичнім ладї та убиває в самих початках заразку клєрїкальїної недуги. В Канаді між українським робїтничим такою медициною є "Українські Робїтничї Вістий". Нашим обовязком є піддєржати свою газету, бо як не будемо мати газету, то тим докажемо тільки, що ми не маємо тої класової свїдомостї, про яку говоримо.

П. Вєрбїцький.

Колгорст, Алта.

На зазив т. К. Дзвїдзїнського з Кєлгарї складало \$5.00 і дає ше других \$5.00, їм котрих запрошую і т. К. Дзвїдзїнського, щоб вїрївав суму.

Так само закликаю зложити по \$10.00 слїдуючих товаришів:

В Фєрї, Б. К.: Ілька Грїгїрчука, В. Грїгїрчука, І. Шєлєма і А. Олїнського.

В Корбїн, Б. К.: І. Маркєвічу, І. Салєвічу і В. Шлємка.

Товариші! поможїм "У.Р.В."! І. Гаврїлюк.

Вїннїпег, Ман.

"Складало на пресовий фонд "У.Р.В." \$5.00 і закликаю зложити на сю цїль \$5.00 т. П. Лєтєцького в Вїннїпегу.

Васїля Нїмілович.

Гарлєй, Алта.

З прїчини, що я не дістає ше платї, посїлаю на пресовий фонд "У.Р.В." лїше \$2.00 і закликаю зложити на сю цїль по \$2.00 слїдуючих товаришів:

В Нордєл, Алта.: К. Гїатїшїна, В. Кїзаня, К. Кваснїчу, Н. Равлюка, І. Макара, М. Еленюка, Г. Проданюка, В. Палїчука, А. Ватаманюка.

В Кенмор, Алта.: Г. Лакусту, І. Рудого, Г. Серєду, М. Николайчука.

В Москов, Саск.: М. Кїрилюка.

В Форт-Кю-Апєл, Саск.: Спїрїдона Івасюка.

Васїля Скєгар.

Барада, Нєб., 3. Д.

Посїлаю нашї часоспїв \$5.00. Я бажав зї широкого сєрця помочи робїтничї справї, а тут нема спромози, бо нема добра кола мене. Сєго року все збїжє згорїло від спекї так, що й половини збору не вернеть ся. Рєнт не танє, богачї забрали все в свої руки і держать цїну рєнту. Сам не знаю де чїку дожити.

Стефан Фїшук.

Осакван, Онт.

Прочтавши вїстку про критичне фїнансовє положєнє "Укр. Роб. Вістий", я не жду на поклик, але спїшу сейчас з помознєю і посїлаю \$5.00 на пресовий фонд.

Д. Івах.

Нїагара Фолс, Онт.

Задучаю почтовий переказ на \$7.50, з котрих \$5.00 прєзого фонду на "У.Р.В.", а \$2.50 річної передплати на "Голос Праї".

Взиваю жєдїх товаришів, щоб не ждали поки їх хтось викличє, а щоб сейчас же спїшили з помознєю "Укр. Роб. Вістий", так як їм ся помїч тепер потрібна.

Іван Уїгурїян.

Вїннїпег, Ман.

На поклик т. М. Змїївського складало \$5.00 на пресовий фонд "У.Р.В." і закликаю зложити на сю цїль по \$5.00 товаришів Ф. Наноского і Миколу Орїського в Вїннїпегу.

І. Сїкє.